

Franciscusfeest - 6 oktober 2013

**Gaat u mee op bedevaart
naar Lourdes?**

Parochieblad

Dit is het parochieblad van de Parochie Heilige Franciscus in de Bommelerwaard

Jaargang 2, nummer 4
Oktober 2013

Verschijnt: 5 x per jaar
Oplage: 7.000 exemplaren
Druk: Van Horssen Waardenburg
Opmaak: Moose Zaltbommel

Algemeen secretariaat

Hertog Arnoldstraat 57 B
5331 XG Kerkdriel

0418 - 63 25 04

Bereikbaar: Dinsdag en Donderdag
van 9.30 tot 13.00 uur.

Buiten deze tijden kunt u inspreken
op een antwoordapparaat of bellen
naar het ingesproken noodnummer.

info@katholiekbommelerwaard.nl

Belangrijk!

Voor afspraken rond doop, huwelijk, jubileum, ziekenzalving en overlijden belt u met het *Algemeen secretariaat*.

Algemene bankrekening

Rekeningnummer 17 99 79 345
t.n.v. Parochie Heilige Franciscus

Kopij

20 november is de uiterste datum voor het aanleveren van kopij voor het volgende nummer. Dit zal worden bezorgd rond 14 december.

www.katholiekbommelerwaard.nl

Redactie

Hertog Arnoldstraat 57 B
5331 XG Kerkdriel
redactie@katholiekbommelerwaard.nl

• **hoofdredacteur:**

Jos Vriesema (0418-631215)
josvriesema@martinusparochie.nl

• **samenstellers:**

Henny Lieshout (073-5991215)
willibrordusparochie@xs4all.nl
Mirjam Duijts-As (06-36115739)
mirjamduijtsas@hotmail.com

• **contactpersonen:**

Alem:

Sjan van Mook (0418-662052)
s.vanmook@live.nl

Ammerzoden:

Henny Lieshout (073-5991215)
willibrordusparochie@xs4all.nl

Hedel:

Annemarie van Osch (073-5992765)
a.vanoschvb@hotmail.com

Kerkdriel:

Cees Janmaat (0418-632001)
jacktar@upcmail.nl Riet Corten

Rossum:

Bertha van Doorn (0418-512340)
berthavandoorn@upcmail.nl
José Vullings

Velddriel:

Hetti van Kessel (0418-635987)
h.kessel20@upcmail.nl

Zaltbommel:

Tiny van Steenberg
(0418-514262) tiny.henk@hetnet.nl
Han van der Waal

Samen parochie

Op zondag 6 oktober hebben we in de Kerkdrielse Martinuskerk het feest van de H. Franciscus gevierd. Omdat we sinds 1 januari met zeven kerken de H. Franciscusparochie vormen, is de zondag die het dichtst bij 4 oktober ligt de dag waarop we met elkaar de patroonheilige van onze parochie vieren. En hopelijk zal deze dag zich in de toekomst verder ontwikkelen tot een echt parochiefeest.

We zijn dan wel sinds begin dit jaar één parochie, maar in feite vinden de meeste activiteiten nog plaats binnen en vanuit de zeven parochiekernen. Daar functioneren de meeste werkgroepen, daar komen mensen ook samen om hun geloof met elkaar te vieren. Natuurlijk, is er wel één pastoresteam en één parochiebestuur, maar dat is niet zo nieuw, eigenlijk was dat vorig jaar ook al het geval, al is er wel een heel nieuw bestuur gekomen. Maar stap voor stap wordt er nu gewerkt naar meer samenwerking, en samen zoeken we ook hoe we de problemen waar we tegenaan lopen, kunnen oplossen.

Daarom is het van belang om belangrijke parochiegebeurtenissen ook met elkaar te vieren. En dan is het heel plezierig om te zien hoeveel mensen zich inzetten om het feest van de H.

Franciscus ook tot een echt parochiefeest te maken.

U ontvangt dit parochieblad in de tweede helft van oktober en de dag van Allerzielen is dan al niet ver meer. In al onze kerken wordt dit jaar Allerzielen gevierd. Voor de precieze gegevens verwijs ik u naar de parochiepagina's en naar het liturgisch overzicht in het midden van dit blad.

Allerzielen vieren betekent: stilstaan bij degenen van wie we in de parochie in het afgelopen jaar afscheid hebben moeten nemen: hun namen noemen en een kaarsje voor hen aansteken. En tegelijk denken we aan al die

mensen die ons dierbaar zijn, maar die niet meer in ons midden zijn. Allerzielen is de herinnering aan onze overledenen levend houden, hen in dankbaarheid gedenken, maar ook met elkaar het vertrouwen delen, dat God die voor ons als een Vader is, hun levens in liefde zal voltooien. Allerzielen is de pijn van het afscheid voelen, maar ook de troost met elkaar delen, dat God ons, ook door de dood heen, bestemd heeft voor leven en geluk. Ik wens u allen met Allerzielen, troostrijke vieringen toe.

*Jos Vriesema,
hoofdredacteur*

Over Franciscus gesproken (4)

Het leven volgens het Evangelie van Franciscus en zijn eerste broeders, vond al vlug een diepe weerklank in het hart van een jong meisje van adel in Assisi. Ze was 18 jaar en heette Clara. Vastbesloten kwam ze Franciscus vragen haar aan de Heer toe te wijden. Eerst leefde ze teruggetrokken in een klooster van de Benedictinessen, daarna in San Damiano. Een klein klooster dat even buiten Assisi ligt. Hier stichtte Clara de Orde van de Arme Zusters, beter bekend als de Clarissen. Hun ideaal bestond erin de meest verheven contemplatie te verbinden met een leven volgens het Evangelie in de grootste eenvoud en armoede.

Zelf heb ik veel bewondering voor Clara. Zij is voor mij een heilige, een warm - menselijke getuige van de levende kerk. Zoals alle heiligen, tot op de dag van vandaag, een tijdloze wegwijzer in de zoektocht van elke gelovige naar zinvol en gelukkig leven. Heiligen zijn spiegels waarin mensen zichzelf kunnen ontdekken. Clara is een van die spiegels. Veertig jaar lang leefde zij een verborgen bestaan in de stilte van het klooster van San Damiano. Franciscus heeft Clara door zijn woord en voorbeeld de weg

getoond en geleerd. De weg heet Jezus, de mensgeworden Zoon van God. Samen hebben Franciscus en Clara er voor gekozen om Jezus te volgen.

In de arme en nederige Heer ontdekte zij tot welke ongehoorde vrijheid van goddelijk leven zij geroepen waren. Beiden hebben het gewaagd alle schijn, alle bezit, alle macht en eer af te leggen om, zoals Jezus, arm en nederig open te staan voor de volheid van de rijkdom van de Vader. Clara staat vandaag weer levend tussen ons kwetsbare mensen. Vanuit de stilte en de verborgenheid spreekt zij woorden van bemoediging en vrede. De hartstochtelijke liefde die zij ontdekt in de mensgeworden Zoon van God, overtuigd er haar van dat alle mensen zijn opgenomen in zijn liefde. Haar vreugde overwint elke negativiteit. Graag wil ik in de volgende aflevering kijken naar haar leven zoals het ons wordt verteld door de zusters die jarenlang samenleefden met haar. Luisteren naar Clara is op zoek gaan naar leven, naar waarachtig leven.

Pater Bertus Bus

Lourdes 2014

Na de succesvolle bedevaart naar Rome in 2009 wil de bisschop opnieuw graag reizen met de mensen uit het bisdom. Lourdes leek hem een goede bestemming. Mede op initiatief van deken Theo van Osch uit Uden en in samenwerking met de VNB vindt de reis plaats van eind april tot begin mei 2014. Als waarnemend pastoor nodig ik u graag uit na te denken of u mee wilt gaan.

Ook vanuit de Bommelerwaard willen we met een groep op bedevaart gaan. Uit diverse reismogelijkheden hebben we een keuze gemaakt zodat we ook als groep bij elkaar in het hotel terecht komen. Als je samen vanuit de nieuwe parochie op reis gaat, leer je elkaar beter kennen en dat is ook goed voor de parochie zelf.

Er is een kleine initiatiefgroep die al wat heeft nagedacht over de mogelijkheden. We kiezen voor de treinreis (TGV) van 26 april tot en met 3 mei 2014. De reis kost € 869,00 (3-sterrenhotel) met een toeslag van € 210,- voor een één-persoonskamer.

Er is een informatieavond op 6 november 2013 om 20.00 uur in het parochiezaaltje bij de kerk in Drunen (gezamenlijk vervoer is mogelijk). Dit is een bijeenkomst voor het hele dekenaat.

Hebt u interesse of vragen over wat dan ook, neem contact op met mij of met een van de contactpersonen:

- Cor Goesten (Ammerzoden)
tel. 073-5991956
- Tiny van Steenberg (Zaltbommel)
tel. 0418-514262
- Annie Wiegman (Kerkdriel)
tel. 0418-633202

Er is een Nederlandstalig programma, een dagelijkse Eucharistie waaronder de internationale hoogmis en een mis aan de grot. Verder de Sacramentsprocessie en de lichtprocessie, een wandeling door de stad, een avond van barmhertigheid, een tocht door de Pyreneeën en uiteraard vrije tijd om zelf in te vullen. Jongerenkoor Deux Bornes uit Uden gaat ook mee.

*Ron van den Hout
waarnemend Pastoor
(073-5991216)*

Beste Parochianen,

Ik wil me even aan u voorstellen: ik ben Hans Zonneveld, getrouwd met Chary Aquino en we hebben samen een zoon Jim en een dochter Nathalie. Ook hebben we drie heerlijke kleinkinderen van 2 tot 6 jaar oud die het zonnetje in huis zijn en die mijn vrouw en ik uiteraard graag zien langs komen. Na mijn bouwkundige opleidingen ben ik mijn leven lang werkzaam geweest in de bouwwereld buiten of op kantoor.

Vanaf een stageplek in een timmerfabriek ben ik via allerlei functies (timmerman, maatvoerder, uitvoering, toezicht en directievoering op de bouw) uiteindelijk terechtgekomen bij een projectontwikkelaar als Technisch Projectmanager op kantoor. Dit vooral voor nieuwbouwwoningen en in mindere mate bedrijfsgebouwen en winkelcentra. Dit tot mijn 65e jaar, afgelopen januari 2013.

Wat mij vooral gevormd heeft zijn de jaren die ik vanaf mijn 22e in het buitenland gewerkt heb. Eerst voor twee en een half jaar als vrijwilliger voor het ministerie van ontwikkelings samenwerking in de Filippijnen (waar ik mijn Filippijnse vrouw ontmoet heb) en daarna telkens voor een periode van ongeveer één jaar in verschillende landen in het Midden Oosten.

Werken in het verre buitenland tussen 1970 en 1978 heeft mij meer zelfstandig gemaakt en gevormd. Ook word je je dan meer bewust van het hebben van een goede organisatie in het moederland en ook dat je zelf meer verantwoordelijk bent voor wat je gaat doen en laten en organiseert. Even naar je thuisland bellen dan wel, zoals nu, met je pc wat regelen, melden cq uitvoeren was er toen natuurlijk nog niet bij.

Nu ik dus sinds kort met pensioen ben en altijd daarvoor voor mijn werk en privé een bezig en actief mannetje ben geweest, kwam eigenlijk net op tijd Ron van den Hout met de vraag of ik niet als bestuurslid bouwwaken in het bestuur van de nieuw te vormen parochie Heilige Franciscus zou willen gaan zitten. Ik zat toen en zit nu nog steeds ook in de contactgroep van de Zaltbommelse kerk.

In het bestuur zitten nu leden die vaak vanuit hun beroep of hun persoonlijke betrokkenheid een bijdrage leveren aan het geheel. Het is goed te melden dat mijn ervaring in dit bestuur is, dat we elkaar goed aanvoelen, maar ook juist dat we elkaar ondersteunen en versterken waar nodig.

Dit neemt niet weg dat wij in onze veelal nieuwe taak soms iets te snel gaan en daarbij ontdekken, dat we bijvoorbeeld de communicatie naar de parochianen of de contactgroepen moeten verbeteren. Wij zijn dit nu aan het oppakken door elke maand met een contactgroep te overleggen en we zijn bezig na te denken hoe we u als parochiaan op de hoogte kunnen houden.

Als bestuurslid bouwzaken ben ik o.a. verantwoordelijk voor het onderhoud van de kerken en pastorieën en andere in bezit zijnde gebouwen. Dat werk kan ik alleen goed doen als de samenwerking en de bijdrage van de bouwkundige contactgroepleden van de verschillende kerken optimaal is. Gelukkig kan ik melden dat die collega's hun steentje en steun bijdragen aan het geheel. Waarvoor ik hen hartelijk dank.

Aangezien het Bisdom toch altijd de financiële koers uitzet en gebouwenbeheer vaak veel geld kost ben ik veelal afhankelijk van de goedkeuring van het Bisdom op door mij ingediende onderhouds- of vernieuwingskosten.

Helaas gaan kerken dicht en daardoor vervallen meestal ook de pastorie functies en worden beide te koop gezet. Ook deze acties vallen onder mijn verantwoordelijkheid. De voorbereidingen tot verkoop van de kerkgebouwen van Hedel en Ros-

sum zijn nu al in gang gezet en heb ik veel overleg hierover met een makelaar. Ook binnen ons bestuur wordt dit geregeld besproken. Na goedkeuring van het totale plan van aanpak voor de verkoop door het bestuur en daarna door het Bisdom zullen deze kerken en pastorieën medio september/oktober 2013 in de stille verkoop gezet worden.

Natuurlijk kan ik nog verder gaan met uitleg over mijn verdere werkzaamheden en wat dit betekent voor de parochie maar daarvoor hebben we in het parochieblad niet voldoende ruimte. Het bestuur hoopt daarom dat we elkaar t.z.t. nog eens in een ongedwongen sfeer kunnen ontmoeten en spreken.

*Met vriendelijke groeten,
Hans Zonneveld*

Telefoon pastores

Pastoor Van den Hout is bereikbaar via het algemeen secretariaat: 0418 - 632 504

Pastor Bertus Bus is bereikbaar op zijn huisadres (Den Bosch): 073 - 687 56 34

Pastor Stefan Schevers is te bereiken op 073 - 599 12 16

Pastoraal werker Jos Vriesema is bereikbaar op het parochiecentrum van Kerkdriel op 0418 - 63 12 15
ma/di/do/vr van 8.30 - 10.00 uur

Een nieuwe manier van vieren!

Met ingang van 1 juli van dit jaar zijn de kerken van Alem, Hedel en Rossum, als gevolg van het besluit van de bisschop om op termijn kerkgebouwen te sluiten, nog maar "beperkt" in gebruik, dat wil zeggen voor bijzondere vieringen en voor één zondagse eucharistieviering per maand.

Natuurlijk is men daar blij dat de kerken tenminste nog gedeeltelijk open blijven, maar tegelijk had men - met name in Alem en Rossum - het gevoel dat één viering per maand toch wel erg weinig was en men vroeg, of er geen tweede zondagsviering in de maand mogelijk was.

De vraag is heel begrijpelijk en het pastoresteam stond er in beginsel positief tegenover. Maar hoe zou zo'n tweede viering ingevuld kunnen worden? Een extra eucharistieviering is niet mogelijk, want de bisschop heeft nadrukkelijk bepaald dat er maar één eucharistieviering per maand zou mogen plaatsvinden (afgezien van vieringen bij bijzondere gelegenheden). Een woord- en communieviering is ook niet mogelijk, want een woord- en communieviering is een vervanging voor de eucharistie als er - om wat voor reden dan ook - geen priester beschikbaar is.

Maar er is nog een andere wijze van samenkomen in de kerk mogelijk, en die manier heet een woord- en gebedsviering.

Alle vieringen in de kerk hebben gemeenschappelijk, dat de Bijbel er een centrale plaats in inneemt. Steeds wordt er gelezen uit de Schrift, er wordt nagedacht over de woorden die we gehoord hebben en er wordt in gebed gereageerd op dat Woord.

Aan deze liturgische kern kunnen dan andere rituelen worden toegevoegd, zoals het delen van brood en wijn in een eucharistie, het uitspreken van een ja-woord in een huwelijksviering, of het dopen met water en het zalven in een doopviering.

Natuurlijk maakt dat een liturgie rijker en aansprekender, maar de kern van iedere liturgie blijft toch het samenkomen rond het Woord en ook een samenkomst rond het Woord is - volgens het Tweede Vaticaanse Concilie - een volwaardige liturgie.

Om volwaardig liturgie te vieren is het dus niet per se nodig het Heilig Brood met elkaar te delen (al zijn we dat wel zo gewend in de laatste vijftig jaar), het is al voldoende als we samenkomen rond het Woord.

In de Bommelerwaard zijn woord- en gebedsvieringen (voor het gemak spreek ik in het vervolg kortweg van "gebedsvieringen"), eigenlijk nauwelijks bekend, maar in andere parochies is het een normale wijze van samenkomen, op die momenten dat er geen priester beschikbaar is.

De tweede viering in de maand in Alem en Rossum (Hedel heeft besloten hiervan af te zien omdat ze op wekdagen al twee eucharistievieringen hebben) zal dus een woord- en gebedsdienst zijn en voorgangers zijn vooral leden van de voormalige werkgroep woord- en communiediensten in Zaltbommel. De nieuwe werkgroep zal zich eerst gaan bezinnen over de vorm en de inhoud van deze viering en over de plaats van de zang. In januari - als een nieuw liturgisch rooster ingaat - zal men ook gaan starten met deze vieringen. Te zijner tijd wordt u daar nog nader over geïnformeerd.

Veel mensen zijn onbekend met woord- en gebedsvieringen, alhoewel: het getijdengebed in de kloosters is ook een bepaalde invulling van een woord- en gebedsviering. Maar vooral het feit dat dit een viering is zonder communie, zal veel mensen vreemd overkomen, maar daarbij moeten wel twee zaken bedacht worden:

- In de katholieke kerk, is juist door de nadruk op het communiceren, de aandacht voor de Schrift altijd heel beperkt gebleven. In een gebedsviering, krijgt de Schrift de ruimte die ze verdient, en ik hoop, dat dat ook een nieuwe wijze van vieren mogelijk maakt.
- Een gebedsdienst biedt ook de mogelijkheid om een kerkgebouw beter te benutten, doordat de plaatselijke geloofsgemeenschap een extra gelegenheid heeft om samen te komen. Een gemeenschap die zegt of laat blijken geen behoefte te hebben aan gebedsvieringen, laat een kans liggen om haar geloof met elkaar te delen. En dat is alleen maar jammer.

U kent natuurlijk het Monopoly-spel. Een van de zaken die je tijdens dat spel kan overkomen is dat je een kanskaart mag trekken. Soms levert dat een aanzienlijk voordeel op, soms heb je pech en schiet je erbij in.

Een gebedsdienst heeft iets van een kanskaart. Het is een kans die ons geboden wordt om onze liturgie te verrijken. Misschien kunnen we iets mee, misschien ook niet, maar het is in elk geval een kans.

We zijn heel benieuwd hoe ze volgend jaar in Alem en Rossum van die kans gebruik gaan maken!

Jos Vriesema

Franciscaanse Beweging

De Franciscaanse Beweging in Nederland is een organisatie van zo'n twaalfhonderd mannen en vrouwen die zich laten inspireren door het evangelisch levensmodel van Franciscus van Assisi en Clara.

Ze streven een eenvoudige levenswijze na, dicht bij andere mensen en andere schepselen, met respect voor de ander en respect voor natuur en milieu.

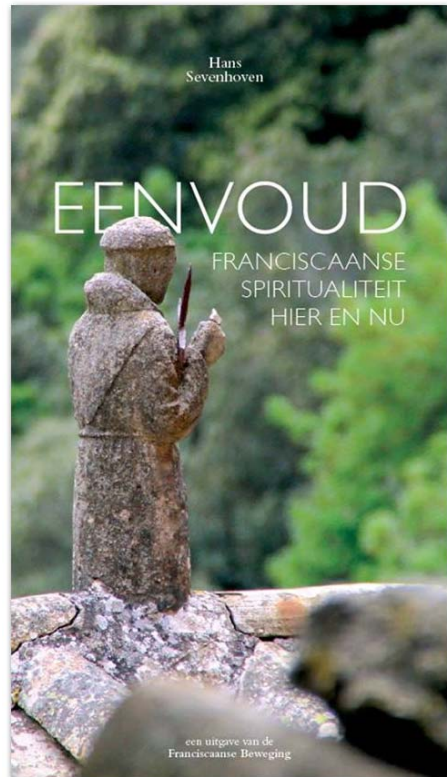
De Franciscaanse Beweging organiseert verschillende ontmoetingen, (www.franciscaansebeweging.nl) maar ze geven ook regelmatig boeken uit.

Onlangs verscheen een uitgave met de titel "Eenvoud, franciscaanse spiritualiteit hier en nu". Een klein boekje, geschreven door Hans Sevenhoven met foto's van Hettie van Delden, dat de lezer wil uitdagen te experimenteren met eenvoud - onder leiding van Franciscus - om zo werk- en leefvormen te ontwikkelen, die kunnen leiden tot daadwerkelijke veranderingen in ons doen en laten.

Sevenhoven begeleidt de lezer met voorbeelden, overwegingen, citaten en verhalen langs veel teksten uit het oeuvre van Franciscus, naar de betekenis van franciscaanse eenvoud in het hier en nu.

Een heel bruikbaar hulpmiddel voor mensen die willen leven vanuit de inspiratie van Franciscus. Een leuk boekje om cadeau te doen, of als cadeau te ontvangen.

Hans Sevenhoven
Eenvoud, franciscaanse spiritualiteit hier en nu,
Franciscaanse Beweging 2013
95 bladzijden
Prijs: € 9,50
ISBN: 978 90 71115 00 4
Bestellen bij:
info@franciscaansebeweging.nl

Oktober Wereldmissiemaand

Op 20 oktober vraagt Missio onze aandacht voor Missiezondag. Missio is het katholieke solidariteitsfonds van de wereldkerk. Het steunt arme parochies overal ter wereld. Rijkere parochies steunen de armere.

Missio richt zich op een zevental activiteiten. Net als de regenboog geven die activiteiten meer kleur aan het leven van parochies.

De zeven speerpunten

- Scholing
- Kind in nood
- Pastorale vorming
- Parochievrijwilligers helpen
- Parochiegemeenschap opbouwen
- Plaatselijke kerken steunen
- Onze kerk inspireren

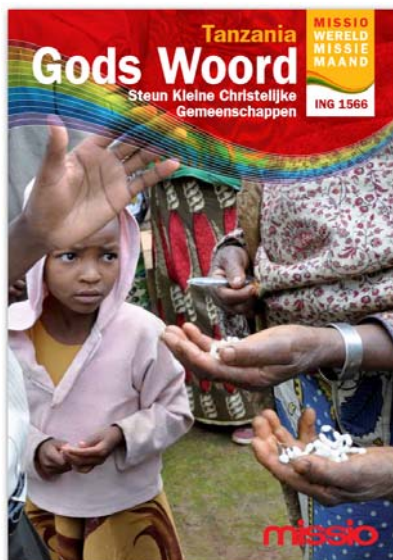
Ieder jaar staat een kerk uit een ander land centraal in de Wereldmissie-maand en op Missiezondag. Dit jaar gaat de aandacht uit naar Tanzania.

Daar wordt de kern van het kerkelijk leven, gevormd door de 20.000 kleine Christelijke gemeenschappen. Het zijn kleine groepen, die bestaan uit tien tot vijftien gezinnen. Zij zijn zowel de basis als de ruggengraat van de kerk. Zij komen wekelijks bij elkaar om te bidden, Gods woord te delen en naar elkaar om te zien. Er is geen priester die de groep leidt. Als zich iets voordoet, wat ze zelf niet kunnen oplossen, wenden ze zich tot de pa-

rochie. De pastor van de parochie bezoekt de groepen regelmatig. Op die manier houdt hij contact met de mensen en komt op de plaatsen waar zij leven en werken. Op de feestdag van de patroon van een groep viert hij zo mogelijk de eucharistie met hen. Soms worden er bij die gelegenheid ook kinderen gedoopt, of wordt er een huwelijk gevierd binnen de gemeenschap. Deze mensen verdienen onze steun.

De collecte vanwege Missiezondag vindt plaats op 19 en 20 oktober. U kunt ook een bijdrage overmaken naar:

Missio Wereldmissiemaand
Bankrekening ING 1566

H. Hubertuskerk Alem

St.Odradastraat 2, 5335 LL Alem
telefoon 0418 - 662561
bankrekening 13.17.01.851

secretariaat mevr. S. van Mook,
Meerenstraat 9, Alem
tel. 0418 - 66 20 52

intenties mevr. G. van Boxtel -
Hooijmans, 't Buske 25, Alem
tel. 0418 - 66 20 63

Bestellen Heilige Missen

H. Missen kunt u bestellen bij:
Ger van Boxtel
't Buske 25, Alem
Telefoon (0418) 662063

Bijzondere vieringen

Zondag 27 oktober

Zondag 27 oktober hebben we in onze kerk de naviering voor de communicanten. Het gemengd koor zal dan zingen.

Zondag 3 november

Op zondag 3 november vieren we Allerzielen in de viering van 9.30 uur. Na afloop van de kerkdienst wordt het kerkhof bezocht en worden de graven gezegend. Het gemengd koor zal de viering opluisteren.

Doopseltoediening

Op zondag 10 november vanaf 13.00 uur wordt het doopsel toegediend. De voorbereidingsavond is donderdag 24 oktober om 20.00 uur in het parochiecentrum te Kerkdriel.

Overleden

Herman van Heumen, echtgenoot van Thea van Heumen-Toonen, is op 8 augustus 2013, in de leeftijd van 62 jaar overleden.

Zondag 3 november - feestdag van de H. Hubertus *Patroonheilige van de Alemse kerk*

De legendevorming

Vlak na zijn dood (op 30 mei 727) was er nog geen verhaal van Hubertus en een hert met een lichtend kruis tussen zijn geweitakken. Pas in de tweede helft van de 12de eeuw worden het hert, de stola en de Hubertussleutel vermeld. In de 15de eeuw wordt voor het eerst de bekering, na het zien van het hert met het kruis, genoemd.

In het getijdenboek van Katharina von Kleve (+ 1430) staat de eerste afbeelding van Sint Hubertus met het hert en het lichtende kruis tussen de geweistangen.

Hubertus heeft tijdens zijn leven al wonderen verricht. Hij bluste met een zegening een brand die de bisschoppelijke residentie dreigde te verwoesten en hij zorgde ervoor dat de volledig uitgedroogde Maas opnieuw vol water kwam te staan. Een derde mirakel doet zich voor als een man, door hondsdolheid aangetast, de kerk binnenstormt met schuim op de lippen en paniek zaait onder de gelovigen. Hubertus treedt kalm op de zieke man toe en geneest hem ter plekke.

Een vierde bekend wonder speelt zich af in Rome waar Hubertus als pel-grim aanwezig is en dan door paus Sergius tot bisschop van Maas-

tricht wordt benoemd. Hij wordt de opvolger van bisschop Lambertus. Hubertus wil dat aanvankelijk niet, maar hij krijgt door een engel uit de hemel, de door de Heilige Maagd Maria zelf gemaakte bisschopsmantel, het pallium, aange-reikt. Pas dan geeft Hubertus toe en wordt bisschop. Deze mantel of stola, is de stola waarmee Hubertus later hondsdolle mensen zou hebben genezen.

H. Hubertusbeeld in de Alemse kerk

Waarom we Sint Hubertus op 3 november vieren.

Het Sint Hubertusfeest wordt al sinds de vroege middeleeuwen op 3 november gevierd. Maar hoe komen we op 3 november uit, terwijl Sint Hubertus eind mei overleed? Daarvoor wordt een drietal verklaringen gegeven.

Op 2 november werd Sint Eustachius gevierd, de christelijke voorloper van Sint Hubertus. De Kelten vierden veel eerder al op 1 november 'Sam-hain', hun Nieuwjaar; de overgang van de zomerperiode naar de winter. Dat feest begon op de vooravond van de 1ste november; net als nu nog bij veel christelijke en joodse feesten, die ook op de avond vóór de feestdag beginnen: Kerstmis, Pasen en ook Sint Nicolaas.

Later kwamen er Allerheiligen (1 november) en Allerzielen (2 november) bij. Daarmee kwam 'de klad' in het Eustachiusfeest en is men een dag opgeschoven: naar 3 november. Het vreemde is nu, dat op enig moment Sint Eustachius vervuild is voor de 'lokale heilige' Sint Hubertus. Het feest van Sint Eustachius vieren we nu op 20 september.

Een tweede verklaring is wellicht het feit dat vroeger - in de heidense tijd - de jagers in de Ardennen hun eerste buit offerden aan de godin Diana Arduenna. Dat gebeur-

de telkens op de eerste dag van november. Voeg daar de nieuwe feestdagen op 1 en 2 november bij, dan kom je uit op 3 november.

De derde uitleg, is een goede verklaring, omdat de stoffelijke resten van Hubertus op 3 november 743 werden 'verheven'.

Hubertussleutel

Het gebruik van de Hubertussleutel:

Als een dier door een ander dier gebeten of besmet was, dan werd de sleutel in vuur warm gemaakt en op de wond van het dier gedrukt. Ging dit niet dan werd de sleutel op de kop gedrukt. Het gebrandmerkte dier werd negen dagen opgesloten. De gezonde dieren werden soms ook gebrandmerkt, maar die hoefden niet opgesloten te blijven.

Als dit nu gedaan was, dan moest iemand van de familie, dezelfde dag nog beginnen - en dat vijf of negen achtereenvolgende dagen volhouden - met vijf Onze Vaders en vijf Weesgegroeten. Het getekende dier kreeg in die tijd elke dag een stuk brood, of wat haver. Het voedsel van het dier was ter ere van de H. Hubertus door een priester gewijd.

Aan het einde van de 16e eeuw beschikte de H. Hubertuskerk in Alem over een belangrijke armreliëk van de H. Hubertus, die talrijke bedevaartgangers trok. Na de politieke omwenteling van 1629 werd de H. Hubertusreliëk uit Alem weggehaald. Ze kwam via 's-Hertogenbosch in Antwerpen terecht. Het is mogelijk dat een klein deel van de reliëk in Alem achterbleef; misschien is rond het midden van de 18e eeuw een deel van de reliëk vanuit Antwerpen teruggebracht naar Alem.

Aan het einde van de 19e eeuw was de Hubertusverering niet meer dan een lokaal feest. In 1995 werd door de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging de oude verering in ere hersteld.

H. Willibrorduskerk

Kerkstraat 2
5324 AG Ammerzoden
telefoon kerk: 073 - 599 12 15
telefoon koster: 06 - 4800 5229
e-mail:
willibrordusparochie@xs4all.nl
bankrekening 10.26.01.178

secretariaat bereikbaar:
maandag & dinsdag: 8.00 - 12.00
woensdag, donderdag & vrijdag
van 10.00 - 17.00 uur

intenties idem

Doopvieringen

Zondag 17 november en 5 januari
2014 zijn de doopzondagen.

De tijden zijn:
13.00 uur, 13.45 uur en 14.30 uur.

Vorbereidende gesprekken zijn op
donderdag 24 oktober en op 19 december
in het parochiecentrum te
Kerkdriel.

Allerzielenviering

Zondag 3 november om 15.00 uur is
de Allerzielenviering.

De overledenen van het afgelopen
jaar worden met naam genoemd
waarbij een kaars wordt ontstoken
en tevens het gedachteniskruisje
wordt uitgereikt.

Alle families die een dierbare ver-
loren krijgen voor deze viering een
persoonlijke uitnodiging. We doen
ons best maar het blijft mensen-
werk.

Mocht u geen uitnodiging ontvan-
gen laat het a.u.b. weten op de
pastorie.

*We gaan naar het graf met bloemen
herdenken samen door namen te noemen.
Oma, Opa, een vriend, je vader,
je moeder, je kind, man of vrouw,
mensen die alles betekenden voor jou.
Lang of kort geleden zijn ze gegaan
blijven een deel van ons bestaan.
Steeds langer wordt de rij
mensen die ons ontvielen
vandaag heel dichtbij op aller-Allerzielen*

Vieringen in Zonnelied en Lindeboom

vrijdag 18 oktober	Eucharistieviering	Pastor Stefan
vrijdag 01 november	Eucharistieviering	Pastor Stefan
vrijdag 15 november	Oecumenische viering	Dominee Tel
vrijdag 06 december	Oecumenische viering	Dominee Tel
vrijdag 20 december	Eucharistieviering	Pastor Stefan

Aanvangstijd in het Zonnelied 14.30 uur.

Aanvangstijd in de Lindeboom 16.00 uur.

Personalia

Doop

Gedoopt op 18 augustus:

Laura Rademakers, dochtertje van Martijn Rademakers en Miranda van der Pol.

Gedoopt op 1 september:

Luuk, zoontje van Rob en Brenda van Wezel-van Iersel, Langehof 20 Djenesis, dochtertje van Luc van Halder en Wendy van Ooijen, Langedijkstraat 7

Fleur, dochtertje van Hein en Mirjam van Wordragen-de Wit, Via-ductweg 12 te Bruchem

Dat zij mogen opgroeien tot gelukkige mensen, die kunnen geloven, hopen en liefhebben.

Huwelijk

Vrijdag 15 november om 13.30 uur huwelijksviering voor Mark Verhoeven en Carola Roeters.

Namens de parochie van harte gefeliciteerd.

Afscheid

We hebben afscheid moeten nemen van Gerard van Geffen (5 september) in de leeftijd van 84 jaar.

Wij wensen de nabestaanden veel kracht en sterkte toe.

Sam's kledingactie

De voorjaarsinzameling in Ammerzoden heeft in totaal 310 kg kleding opgebracht. Sam's kledingactie wil alle kledinggevers hartelijk danken. De actie voor Mensen in Nood levert al 45 jaar een bijdrage aan het werk van Cordaid. De opbrengst van de ingezamelde kleding van dit voorjaar gaat naar het "droogte - cyclus - management"-project in Kenia. Binnen dit project worden mensen geholpen om droogteperiodes door te komen, bv. door de aanleg van waterreservoirs.

Voor meer informatie:

www.samskledingactie.nl

Nogmaals hartelijk dank voor uw inzet en we hopen voor de volgende inzamelingsactie weer op u te kunnen rekenen.

Team Sam's Kledingactie

Dank Dank Dank

Na jarenlang het parochieblad bezorgd te hebben in haar wijk van Arkellaan + van Broekhuisenstraat heeft Mien Hoskam te kennen gegeven dat zij daar mee wil stoppen. Wij hebben daar alle begrip voor. Zij is tenslotte op 8 september 85 jaar geworden.

Mien, heel hartelijk dank voor zoveel jaren bezorgen!

Mien liet ons weten dat Ylva van de Braak-Verwaay haar taak zal overnemen. Ylva, van harte welkom.

60 jaar H. Willibrorduskerk - zondag 8 september

Deze feestdag begon met veel regen, maar dat was geen slecht voorteken, want het werd toch een feestelijke dag.

Om 10.00 uur begon Pater Bertus Bus de jubileumviering en de kerk was goed bezet. Bart van Helvoort heette de aanwezigen van harte welkom namens de H. Franciscusparochie. Er werd vol overgave gezongen door het Dames- en Heren-koor onder leiding van Bart van de Wiel en door het kinderkoor Da Capo onder leiding van Heidi van den Oord.

Pater Bus werd bijgestaan door alle lektoren van de H. Willibrorduskerk die voor de feestelijke Eucharistieviering waren voorzien van een mooie corsage. Ook de kerk was prachtig versierd met bloemstukken en wit- gele vlaggen. De kinderen van "De Schakel" hadden prachtige tekeningen gemaakt, die de kerk een feestelijk tintje gaven.

Na de feestelijke Jubileumviering hebben we geproost op de jarige kerk en om 12.00 uur begon het Mini-concert. Nadat de sprankelende klanken van Fanfare St. Caecilia uit de kerk verdwenen waren, was het de beurt aan Consorzio o.l.v. Chris van Wordragen.

Twee tenoren, een bas en een sopraan met drie dames aan piano en dwarsfluit brachten prachtige zang en muziek ten gehore. In de pauze werd koffie geschonken en werden broodjes geserveerd.

Nadat iedereen voldoende had gegeten begon deel twee van het miniconcert. Het mannenkoor Il Favorito gaf met hun zang glans aan het Miniconcert. Ook De Disselzangers, gegroeid in kwantiteit maar zeker in kwaliteit, gaven onder leiding van Mathilde van Knippenberg mooie zang ten gehore. En de kers op de muzikale taart was Vocalgroep Harmony onder leiding van Frie Aarts.

Na het concert werd er gezellig nagepraat en nog een glaasje geschonken. De meeste mensen waren het er over eens: het 60 jaar bestaan van onze kerk is op een waardige wijze gevierd, ondanks de dubbele gevoelens.

*Hans van Berkel
Voorzitter comité 60 jaar
H. Willibrorduskerk*

Hallo jongens en meisjes,

Zoals jullie wellicht weten heeft Ammerzoden een enthousiast kinderkoor namelijk kinderkoor Da Capo en op dit moment zijn we op zoek naar nieuwe leden.

Kinderkoor da Capo is een leuk koor voor kinderen uit Ammerzoden en omgeving. Je kunt al lid worden vanaf groep 4. We zingen verschillende soorten liedjes zoals popliedjes, kinderen voor kinderen en kerkliedjes. We oefenen elke week en hebben minimaal eens per maand een optreden. De dirigente van het kinderkoor is Heidi van den Oord-de Klein en Rosita Kiselova begeleidt het koor muzikaal op keyboard.

Het kinderkoor heeft ook een eigen website. Daar staat op wanneer het koor optreedt maar ook een selectie van de liedjes die er gezongen worden.

Als je het leuk lijkt om bij het koor te zingen dan kun je een keer komen kijken en meezingen bij een van onze repetities. Wij repeteren elke donderdagavond van 19.00 uur tot 20.00 uur in de pastorie gelegen aan de Kerkstraat.

Als je nog vragen hebt dan kun je bellen naar Coleta 073-5995678 of Heidi van den Oord (06-41 24 57 42) of mailen naar het e-mailadres:

kinderkoordacapoammerzoden
@hotmail.com

www.kinderkoordacapo.nl

H. Willibrorduskerk

Kon. Wilhelminastraat 4

5321 TC Hedel

telefoon 073 - 599 12 16

e-mail:

parochiewerkgroephedel@gmail.nl

bankrekening ING 1019341

secretariaat idem

intenties:

in de brievenbus van de pastorie
of telefonisch opgeven bij Bets
de Goeij 073 - 5993595

Let op

Bankrekening 3260.01.727 is opgeheven. U kunt hier dus geen gebruik meer van maken.

Vanaf heden dient u de betaling van grafrechten, kerkbijdragen en misintenties over te maken op **bankrekening 1019341** ten name van het RK parochiebestuur

Agenda

Iedere dinsdag- en donderdagochtend om 8.00 uur eucharistieviering

dinsdag 22 oktober 15.00 uur: rozenkransgebed

dinsdag 29 oktober 15.00 uur: rozenkransgebed

zondag 3 november 11.00 uur: Allerzielenviering + koffie

woensdag 13 november 15.00 uur: ouderenviering

donderdag 21 november 20.00 uur: voorbereidingsavond doop

zondag 1 december 11.00 uur: eucharistieviering + koffie

13.00 uur: doopviering

woensdag 11 december 09.00 uur: kerkwerken

woensdag 11 december 15.00 uur: ouderenviering

dinsdag 24 december 19.00 uur: eucharistieviering, kerstavond

Geplande doopvieringen

In onze parochie zijn de volgende doopvieringen gepland:

Zondag 1 december 2013
13.00 uur, 13.45 uur en 14.30 uur

Zondag 2 februari 2014
13.00 uur, 13.45 uur en 14.30 uur

De voorbereidende gesprekken voor deze doopvieringen vinden plaats op:

Donderdag 21 november 20.00 uur
Donderdag 23 januari 20.00 uur

De voorbereidingsavonden zijn in het parochiecentrum van Kerkdriel, Hertog Arnoldstraat 57 B.

Ouderenviering

De eerstkomende viering zal zijn op woensdag 13 november 's middags om 15.00 uur. Na afloop is er koffie in de zaal van de pastorie.

De volgende ouderenviering zal zijn op woensdag 11 december 2013.

Wilt u graag komen, maar hebt u vervoersproblemen: bel gerust naar de pastorie (073 - 599 12 16) of naar Bets de Goeij (073 - 599 35 95); dan wordt dat geregeld!

Ook u bent bij die viering van harte welkom!

Personalia

Overleden

Martien Pardoel, echtgenoot van Loes Pardoel - Bressers, op 28 augustus 2013, in de leeftijd van 72 jaar.

De uitvaartdienst heeft plaatsgevonden op 2 september 2013 in onze kerk.

*Moge hij rusten
in de vrede van de Heer*

---

zaterdag 19 oktober

17.30 Leyenstein WoCo JVri
19.00 Ammerzoden Euch SSch

zondag 20 oktober

9.30 Velddriel WoCo JVri
9.30 Rossum Euch SSch
11.00 Zaltbommel WoCo JVri
11.00 Kerkdriel Euch SSch

---

zaterdag 26 oktober

17.30 Leyenstein Euch BBus
18.30 Velddriel Euch JVer
60 jarig bestaan Kerk Velddriel

zondag 27 oktober

9.30 Alem Euch BBus
9.30 Ammerzoden Euch SSch
11.00 Kerkdriel Euch Gezin SSch
11.00 Zaltbommel Oecum BBus

---

zaterdag 2 november - Allerzielen

17.30 Leyenstein Euch SSch
19.00 Kerkdriel Euch SSch
19.00 Zaltbommel Euch BBus
19.00 Velddriel Euch JVer

zondag 3 november

9.30 Rossum Euch SSch
9.30 Ammerzoden WoCo JVri
9.30 Velddriel Euch JVer
9.30 Alem Euch BBus
11.00 Hedel Euch BvBr
11.00 Kerkdriel WoCo JVri
11.00 Zaltbommel Medit
15.00 Ammerzoden Gebed
15.00 Kerkdriel Poolse Euch PKoen

---

zaterdag 9 november

17.30 Leyenstein Euch BBus

---

zondag 10 november

9.30 Ammerzoden Euch SSch
9.30 Velddriel Euch BBus
11.00 Kerkdriel Euch BBus
11.00 Zaltbommel Euch SSch

---

zaterdag 16 november

17.30 Leyenstein WoCo JVri
19.00 Ammerzoden Euch SSch

---

zondag 17 november

9.30 Rossum Euch SSch
9.30 Velddriel WoCo JVri
11.00 Kerkdriel Euch SSch
11.00 Zaltbommel WoCo JVri

---

zaterdag 23 november

17.30 Leyenstein Euch BBus
19.00 Velddriel Euch JVer

---

zondag 24 november

9.30 Alem Euch BBus
9.30 Ammerzoden Euch SSch
11.00 Kerkdriel Euch SSch
11.00 Zaltbommel Euch BBus

---

zaterdag 30 november

17.30 Leyenstein Euch SSch
19.00 Zaltbommel Euch BBus

---

zondag 1 december - Advent 1

9.30 Ammerzoden Euch BBus
9.30 Velddriel Euch JVer
9.30 Rossum Gebed
Maasdijkkerk Oecum
11.00 Hedel Euch SSch
11.00 Kerkdriel Gebed BBus
Prot. kerk Oecum MBaan

---

zaterdag 7 december

17.30 Leyenstein Euch BBus

zondag 8 december - Advent 2

9.30 Ammerzoden	Euch	SSch
9.30 Velddriel	Euch	BBus
11.00 Kerkdriel	Euch	BBus
11.00 Zaltbommel	Euch	SSch

zaterdag 14 december

17.30 Leyenstein	WoCo	JVri
19.00 Ammerzoden	Euch	SSch

zondag 15 december - Advent 3

9.30 Rossum	Euch	SSch
9.30 Velddriel	WoCo	JVri
11.00 Kerkdriel	Euch	SSch
11.00 Zaltbommel	WoCo	JVri
15.00 Kerkdriel	Poolse Euch	PKoen

zaterdag 21 december

17.30 Leyenstein	Euch	BBus
19.00 Velddriel	Euch	JVer

zondag 22 december - Advent 4

9.30 Alem	Euch	BBus
9.30 Ammerzoden	Euch	SSch
11.00 Kerkdriel	Euch	SSch
11.00 Zaltbommel	Euch	BBus

dinsdag 24 december

17.30 Kerkdriel	WoCo Gezin	JVri
17.30 Leyenstein	Euch	SSch
19.00 Ammerzoden	Euch Gezin	BBus
19.00 Hedel	Nachtmis	RvdH
19.00 Velddriel	Nachtmis	JVer
20.00 Alem	WoCo	JVri
20.00 Kerkdriel	Nachtmis	SSch
22.00 Ammerzoden	WoCo	JVri
22.00 Zaltbommel	Nachtmis	BBus
22.30 Rossum	Nachtmis	SSch

woensdag 25 dec - 1e Kerstdag

9.30 Alem	Euch Gezin	BBus
9.30 Ammerzoden	Euch	SSch
10.30 Velddriel	Euch Gezin	JVer

11.00 Kerkdriel	Euch	SSch
11.00 Zaltbommel	Euch	BBus

donderdag 26 dec - 2e Kerstdag

11.00 Kerkdriel	Euch	SSch
-----------------	------	------

zaterdag 28 december

17.30 Leyenstein	WoCo	JVri
------------------	------	------

zondag 29 december

9.30 Ammerzoden	Euch	BBus
9.30 Velddriel	Euch	SSch
11.00 Kerkdriel	Euch	SSch
11.00 Zaltbommel	Euch	BBus

dinsdag 31 december

18.00 Velddriel	Euch	JVer
19.00 Ammerzoden	Euch	SSch
19.00 Kerkdriel	Euch	BBus

woensdag 1 januari

11.00 Zaltbommel	Euch	BBus
------------------	------	------

Soorten vieringen

Euch = eucharistieviering
 WoCo = woord- en communieviering
 Oecum = Oecumenische gebedsviering

Voorgangers

RvdH = pastoor R. van den Hout
 BBus = pastor B. Bus ofmcap
 SSch = pastor S. Schevers
 JVer = emeritus pastor J. Verhoeven
 BvBr = emeritus pastoor B. van Bronkhorst ofm
 JVri = pastoraal werker J. Vriesema

Wijzigingen voorbehouden.
 Zie ook onze website.

H. Martinuskerk

Hertog Arnoldstraat 57 B
5331 XG Kerkdriel
telefoon (0418) 634 602

e-mail:
info@martinusparochie.nl

bankrekening 125.10.45.45
secretariaat idem
intenties idem

spreekuur op woensdagochtend
van 9.30 - 11.30 uur

Kleding inzameling

Woensdag 23 en donderdag 24 oktober is er weer de kleding inzameling voor 'Mensen in nood'. Woensdag van 19.00 tot 21.00 uur. donderdag van 10.00 tot 12.00 uur. Plaats: Parochiecentrum. Bewaar alvast uw overtollige kleding. 'Mensen in nood' kan er goed werk mee doen.

Gedoopt

18 augustus Demy van Leeuwen en Britt van Osch
15 september Yanthe van Leeuwen, Melle Verstappen en Levi van Eeuwijk.

Overleden

26 juli Wilhelmus Peters, 69 jaar
5 augustus Toos van Wanrooij, 81 jaar
9 augustus Frida van Herwijnen-Verhoeckx, 85 jaar
13 augustus Frans van Dinther, 83 jaar
24 augustus Toos van Wanrooij, 59 jaar
3 september Berna te Voert-Essing, 88 jaar
12 september Mien de Graauw-van der Dussen, 99 jaar
14 september Joke Hooijmans-v/d. Laar, 88 jaar
21 september Henk Laheij, 88 jaar.

*Wij wensen de Familie en Nabestaanden
Veel Kracht en Sterkte toe*

Bezorgers Parochieblad

Het lijkt allemaal zo normaal en we staan er dikwijls niet bij stil, maar een leger(tje) van ruim zestig parochianen, zorgt er toch maar voor dat ons blad 5x per jaar bij u op de mat valt. Dit wordt zeer gewaardeerd. Soms moet één van hen er mee stoppen, vaak om gezondheidsredenen en soms omdat er andere zaken voorgaan.

Zo namen wij afscheid van Nellie van Aken - van Alphen die in de Kerkstraat bezorgde en ook jarenlang meehielp met het tellen en inpakken van de Kerkdrielse Bode. Haar wijk is overgenomen door Ria van Lieshout - v.d. Loo. Thea van Eeuwijk - de Groot was ook lang van de partij en gaf het stokje over aan haar zus in de Lindestraat. Jeanne Stehmann verhuisde en voor haar in de plaats kwam mevr. M. Leerintveld. Tenslotte verliet Bets van den Oord - de Groot de groep, zij bezorgde jarenlang de boekjes in de Woerdense- en de Kruisstraat.

Haar taak wordt overgenomen door Anja van Alem uit de Hoorzik; zij meldde zich onlangs aan. Wij willen iedereen hartelijk bedanken voor hun inzet. Zonder hen zou u verstoken blijven van het wel en wee van onze kerk.

Bert Verhoeven en zijn partner Bets van den Dungen zorgen sinds enkele maanden voor het tellen, inpakken en het naar de zes verdeelers brengen van ons parochieblad; voorheen werd dit door Cees en Fia Janmaat gedaan.

Oktober

Wereldmissiemaand

Zondag 20 oktober wordt Wereldmissiedag gevierd. Kijk bij M.O.V. elders in dit Parochieblad!

Eerlijk

De vrijheid van keuze is het uitgangspunt en de principieel gelijke broederlijke situatie van iedere afzonderlijke christen. De kerk moet rekening houden met voortdurende veranderingen die een terugslag kunnen betekenen voor de kerk zelf. Ik pleit voor een kerk die niet louter een reproductie is van het verleden. Er is een eerlijke en openbare, constructieve kritiek nodig op de kerkelijke leiding. De kerk is een zaak van alle gelovigen samen.

(Fragment uit een lezing van Bernard kardinaal Alfrink op 18 juni 1973 in de aula van Villanova University in de Verenigde Staten)

Een toonbeeld van eenvoud

Echte hoop voor de arme medemens

Als een popster reed hij deze zomer door de straten van Brazilië; de nieuwe paus Franciscus. Handenschuddend, lachend en toegejuicht door de massa. Franciscus deed zijn naam als 'armoedepaus' eer aan. Wars van opsmuk stapte hij in een simpele Fiat en thuis in het Vaticaan eet hij samen met het personeel. De kerk, aldus Franciscus, moet weer een toonbeeld zijn van eenvoud en terug naar zijn missie: zich inzetten voor de zwaksten in de samenleving.

Wat zal de nieuwe paus betekenen voor de armsten in Afrika? Bijvoorbeeld in het Zambiaanse Chipata, waar Father Joseph Phiri 's zondags de mis opdraagt. Halverwege de dienst brengen vrouwen dansend offerandes naar het altaar: maïs, tomaten, een krat limonade en soms een kip. Na afloop kloppen de armste gezinnen aan de deur van de pastorie en delen de paters het meeste weer uit.

Father Phiri kent ze allemaal, de families aan de rand van het bestaan, met veel te veel kinderen, vaak ontwricht door de aidsepideemie. Hij aarzelt wanneer ik het gesprek op gezinsplanning breng. Dan vertelt hij hoezeer hij klem zit tussen 'Rome' en de werkelijkheid van alledag. "In de kerk moet ik

vertellen, dat voorbehoedsmiddelen slecht zijn - ik kan niet anders. Maar wanneer ik bij zo'n familie op bezoek ben, dan zeg ik hen dat het prima is wanneer ze niet nóg meer kinderen nemen. Alleen durven de vrouwen dat weer niet te bespreken met de nonnen in het ziekenhuis."

Dat zou nu weleens kunnen veranderen. Als de paus het lot van de allerarmsten echt serieus wil nemen, zal hij ook een ander geluid moeten laten horen over het recht van vrouwen op gezinsplanning. Hij hoeft voorbehoedsmiddelen niet openlijk aan te prijzen, het is al een hele stap wanneer hij ze niet publiekelijk afkraakt. Het zou een morele steun zijn voor Phiri en de vele paters en nonnen die zich inzetten voor de armsten, en voor wie een soepele omgang met de kerkelijke regels allang de praktijk is.

Column van Mirjam Vossen in het blad 'MYWORLD' van september 2013 (met haar schriftelijke toestemming).

Mariakalender bestellen

De Mariakalender voor het jaar 2014 is reeds te koop. De kalender is voorzien van een prachtig schild. Het toont een kleurrijke reproductie van Maria met het kind Jezus, van een Vlaamse schilder uit de zestiende eeuw, Adriaan Isebrandt.

Op het kalenderblok vindt u tijden van zon en maan, zomer- en wintertijd, spreuk van de dag, kerkelijke en burgerlijke feestdagen, verjaardagen van de koninklijke familie, veel informatie, recepten en anekdotes. U kunt de kalender bestellen op de lijst die achter in de kerk ligt.

De kalender wordt dan thuis bezorgd. Telefonisch bestellen, of ophalen bij Maria de Groot 631678 -Riet Corten 631677. Door uw aankoop steunt u tevens het goede doel. Vorig jaar werd met de opbrengst 'Memisa' gesteund; Medische Missie actie voor gezondheidszorg in de derde wereld.

Allerzielen

Op 2 november herdenkt de katholieke kerk haar overledenen. Ook in onze parochie herdenken we. In een plechtige eucharistieviering worden alle overledenen van het afgelopen jaar herdacht met het noemen van de naam en het ontsteken van licht, waarbij het gedachteniskruisje wordt uitgereikt. Voor overledenen voor wie een uitvaart, avondwake of kerkelijke crematieviering heeft plaats gevonden is er dit gedachteniskruisje. Het stond symbool in genoemde vieringen. Alle parochianen die een dierbare verloren, worden voor deze viering persoonlijk uitgenodigd. De brief wordt verzonden naar de contactpersonen.

Dienstbaar aan elkaar

In onze parochie zijn heel veel vrijwilligers actief op verschillende plaatsen. Het is de kurk waarop een geloofsgemeenschap drijft. Ze vergen niet allemaal dezelfde inspanning, de één wat meer, de ander minder, maar allemaal belangrijk in het grote geheel.

Assisteren bij een uitvaart is één van de taken, waarvoor veel inzet gevraagd wordt. Hier gaat het om dienstbaar te zijn aan elkaar. Een dienstbaarheid waarvoor jouw privé soms op de tweede plaats komt. Overlijden heeft geen datum van tevoren. Het betekent dat je er op de meest onverwachte momenten moet zijn. Het vergt een grote mate van flexibiliteit, onbaatzuchtigheid ook. Staan we er eigenlijk wel eens bij stil dat iemand dit belangeloos doet en wat het betekent voor zijn of haar privé? Chris Vos vervult deze taak respectvol met grote inzet. Een inzet die bijdraagt aan een waardig afscheid. Er zijn voor elkaar op een kruispunt in het leven, dat is dienstbaar zijn.

HH. Martinus en Barbarakerk

Mgr. Bekkersplein 4
5328 CK, Rossum
telefoon 0418-661238
e-mail
parochie@rossumhurwenen.nl
bankrekening 144.60.23.93

secretariaat idem

intenties idem
spreekuur op donderdagochtend
van 9.30 - 11.30

Bijzondere vieringen

- Maandag 14 oktober 14.00 uur
Viering voor ouderen met zieken-
zalving in de kerk, na afloop sa-
menzijn in het parochiezaaltje
- Zondag 20 oktober 9.30 uur
Eucharistieviering - pastor Schevers
zang door Pro Musica
- Vrijdag 1 november 11.00 uur
Viering in de Vaste Burcht
- Zondag 3 november 9.30 uur
Allerzielenviering pastor B. Bus
zang door Pro Musica
- Zaterdag 9 november 19.00 uur
Vormselviering Deken M. Dorssers
en Pastor Schevers,
zang door koor Lavande
- Maandag 11 november 14.30 uur
Viering voor ouderen in het pa-
rochiezaaltje
- Zondag 17 november 9.30 uur
Eucharistieviering pastor Schevers
zang door Pro Musica
- Zondag 1 december 9.30 uur
Oecumenische Adventsviering in de
Hervormde kerk aan de Maasdijk
zang door Pro Musica
- Zondag 15 december 9.30 uur
Eucharistieviering Pastor Schevers
zang door Pro Musica
- Maandag 16 december 14.00 uur
Kerstviering voor ouderen
- Dinsdag 17 december 20.00 uur
Volkskerstzang in onze kerk
- Dinsdag 24 december 22.30 uur
Kerstnachtmis
zang door Pro Musica

Dopen

Op zondag 12 januari is er in onze kerk gelegenheid om uw kind te laten dopen. U kunt zich hiervoor aanmelden bij het algemeen secretariaat 0418-632504.

Eerste Communie

In dit blad staat een opgaveformulier voor de eerste Communie die het komende jaar in onze kerk zal zijn op zondag 18 mei 2014 om 13.30 uur.

Wilt u uw kind hier zo spoedig mogelijk voor opgeven, omdat we eind dit jaar al starten met de voorbereidingen.

Vormsel

Zaterdag 9 november 19.00 uur zal Deken M. Dorssers samen met Pastor Schevers aan de jongens en meisjes van Rossum en Zaltbommel het H. Vormsel toedienen in onze kerk. Het koor Lavande zal dan zingen.

Wij nodigen U van harte uit om daarbij aanwezig te zijn.

Herhaalde oproep!

De voorbereidingen zijn inmiddels gestart, maar als je nog mee wilt doen met de vormselvoorbereidingen en het vormsel op 9 november, meld je dan snel aan bij: elsguesselink@gmail.com of telefoonnr. 0418 - 661619

Ziekenzalving

Het is de bedoeling om op 14 oktober weer een gezamenlijke ziekenzalving te houden. Als u graag eens deze viering wilt bijwonen, neem dan zo spoedig mogelijk contact op met Marleen van Lamoen
Telefoonnr. 0418 - 662446

Allerzielen

Op zondag 3 november om 9.30 uur herdenken wij onze dierbare overledenen, vooral diegenen die het afgelopen jaar gestorven zijn. Met dit samenzijn willen wij stilstaan bij het verdriet van hen die een dierbare verloren hebben. Hopelijk mogen deze mensen ervaren er niet alleen voor te staan.

Overleden

Op 17 juli 2013 in de leeftijd van 75 jaar: Riet van Kessel - van Os. Riet was ruim drie jaar weduwe van Theo van Kessel.

Ze woonde in de Vaste Burcht, maar verbleef al enkele maanden in het Zonnelied in Ammerzoden. Daar is zij, na nog gesterkt te zijn door het Sacrament van de Zieken, overleden.

Na de uitvaartdienst in onze kerk is zij begeleid naar het crematorium in Rosmalen.

Moge zij rusten in vrede.

Allerzielen

*voor mijn ziel wil ik knielen
en toch...*

*wie het woord ziel hoort,
krijgt meestal de
schrik op de hielen*

*de ziel is definitief
het lichaam speels en naïef
wil steeds veranderen
terwijl de ziel één is
met de anderen*

*wij gedenken zowaar geen ziel
alleen het lichaam van anderen
de ziel is de eeuwige onbekende
het lichaam waar wij van houden
kent zeker een ende*

Vervoer

Als u op zondag graag in een andere kerk een viering zou willen bijwonen en u heeft zelf geen vervoer, neem dan contact op met ons door een telefoontje of een briefje in de brievenbus van de pastorie.

Bel: Bertha 0418 - 512340 of Marleen 0418 - 662446. Wij zullen dan proberen iets te regelen. Laat wel weten naar welke kerk uw voorkeur uitgaat.

**GOD HOUDT
ZOVEEL VAN JE,
DAT HIJ JE NEEMT
ZOALS JE BENT...**

**...MAAR HIJ HOUDT
TEVEEL VAN JE OM
JE ZO TE LATEN!**

visje

Opgeven Eerste Heilige Communie

In oktober beginnen de voorbereidingen op de eerste communie. Er komen dan een aantal bijeenkomsten in het parochiezaaltje, voor de kinderen en hun ouders.

U kunt uw kind(eren) opgeven door onderstaand strookje in te vullen en dit te deponeren in de brievenbus van de pastorie.

Graag zo spoedig mogelijk

Ik wil mijn kind opgeven voor de eerste communie.

achternaam: .....

voornaam: .....

geboortedatum: .....

doopnamen: .....

doopdatum: .....

doopplaats: .....

adres: .....

telefoonnr: .....

e-mailadres: .....

H. Martinuskerk

Voorstraat 102
5334 JW Velddriel
telefoon 0418 -63 13 15
bankrekening 15.34.01.516

secretariaat idem

intenties
mevr. J. van den Dungen
tel. 0418 - 63 20 61

MOV Werkgroep Velddriel

Opbrengst van de MIVA-actie

De collecte die gehouden is tijdens het laatste weekend van augustus vanwege de MIVA-actie 2013 (Missie Verkeersmiddelen Aktie) heeft het mooie bedrag opgebracht van € 70,00. Heel hartelijk dank namens de medemens in de Derde Wereld.

*Werkgroep MOV Trees Hooijmans
en Annie van Kuijk*

De Gerarduskalender

- elke dag een beetje spirit -

Uitgebracht door het Klooster in Wittem: een spreuk of een aanzet tot denken met gedichten, bezinningsteksten, puzzels en informatie.

De opbrengst van de kalender komt ten goede aan alle activiteiten die vanuit het klooster Wittem worden georganiseerd.

De kalender kost 6,50 met schild

Te koop bij:

H van Doremaele
Mgr Verhoeksstraat 2, Velddriel
Graag na 16.30 uur,
of een telefoontje 0418 - 63 13 76

Bijzondere data

Zaterdag 26 oktober 60-jarig bestaan van het kerkgebouw St. Martinus Velddriel.

18.30 uur Eucharistieviering pr. J. Verhoeven en pr. B. v. Bronkhorst en kinderkoor Martinus Kids Velddriel en het gemengd koor Velddriel.

Daarna gaat Fanfare La Harpe de aanwezigen met muziek voor naar dorpshuis "de Boxhof" waar koffie/thee met iets erbij geschonken zal worden. Alle inwoners, parochianen en betrokkenen van Velddriel zijn van harte welkom. (zie verder de uitnodiging)

Zaterdag 2 november om 19.00 uur Allerzielenviering met pr. J. Verhoeven en gemengd koor. Tevens zullen de kruisjes van de overledenen van het afgelopen jaar worden uitgereikt aan de nabestaanden.

Zaterdag 23 november om 19.00 uur gezinsviering pr. J. Verhoeven en Martinus Kids Velddriel.

Doopvieringen

Gedoopt in de Velddrielse St. Martinuskerk:

13 oktober 2013 door pr. B. Bus

Milan van den Heuvel, Klompenmakershof 12, Velddriel.

Ouders en familie van harte gefeliciteerd met de dopeling.

Geplande doopviering 8 december 2013 pr. S. Schevers

Vorbereidingsavond 21 november 2013 om 20.00 uur in parochiecentrum Kerkdriel, Hertog Arnoldstraat 57B.

Geplande doopviering 9 februari 2014 pr. B. Bus

Vorbereidingsavond 23 januari 2014 om 20.00 uur in parochiecentrum Kerkdriel, Hertog Arnoldstraat 57B.

Overleden

28 aug., Bernardus Kniest, Sellikstraat 6, Velddriel, 62 jaar.

14 sept., Joke Hooijmans-van de Laar, Kerkdriel, 88 jaar.

Mogen zij rusten in vrede. We wensen de nabestaanden veel kracht en steun in deze moeilijke tijd toe. Sterkte.

Priester Jo Verhoeven 80 jaar

Priester Jo Verhoeven uit Velddriel was zaterdag 14 september j.l. jarig. Hij is 80 jaar oud geworden. Rond 8.30 uur werd de priester verrast met een champagneontbijt bij de pastorie, aangeboden door de contactgroep van de Heilige Martinuskerk in Velddriel en de gezinsviering-werkgroep. Aan een rijkelijk gevulde ontbijttafel werd het glas geheven op de jarige priester.

Een paar keer per maand verzorgt priester Jo Verhoeven de H. Mis in de Heilige Martinuskerk van Velddriel. Hij wil dit in goede gezondheid nog heel lang voortzetten. Ook de inwoners en parochianen hebben deze wens en omarmen de graag geziene 80-jarige inwoner van Velddriel.

Truus Peters

GEVRAAGD

De Martinus Kids zijn op zoek naar nieuwe leden.

Wie van jullie zingt er graag? Als je deze vraag met JA beantwoordt dan zouden wij het leuk vinden als je ons koor komt versterken.

Wij repeteren op Woensdagavond van 18.30 tot 19.15 uur in de St. Martinuskerk te Velddriel.

Er wordt één keer in de maand gezongen tijdens de gezinsviering en verder bij vieringen zoals de 1e H. Communie en het Vormsel.

Heb je interesse kom dan gerust eens een kijkje nemen.

KINDERKOORLEDEN

Feestelijke viering zaterdag 26 oktober 2013

In oktober 2013 bestaat de St. Martinuskerk in Velddriel 60 jaar.

Uit dankbaarheid hiervoor zal er op 26 oktober om **18.30 uur** een eucharistieviering worden gehouden. Deze viering zal worden voorgegaan door pastor Jo Verhoeven en pastor Ben van Bronkhorst. De muzikale bijdrage wordt verzorgd door de Martinus Kids en het gemengd koor.

Na de viering zal Fanfare La Harpe de kerkgangers naar de Boxhof begeleiden, waar het 60 jarig bestaan verder gevierd zal worden.

Wij hopen dat iedereen uit Velddriel van klein tot groot naar deze viering zal komen.

Graag tot ziens op 26 oktober a.s.

*Werkgroep gezinsvieringen
Maria van den Bighelaar en
Carla van den Bosch*

H. Martinuskerk

Oliestraat 26
5301 BB Zaltbommel
telefoon 0418-512215
e-mail [sintmartinusparochie-
zaltbommel@hetnet.nl](mailto:sintmartinusparochie-zaltbommel@hetnet.nl)
bankrekening 445.72.38
secretariaat idem
intenties Tiny van Steenberg,
adres: zie boven
tel.: 0418-514262

*Tijd heelt geen wonden
tijd leert je leven met verdriet
en wachten zeer geduldig
tot je weer schoonheid ziet
en tot de tederste herinneringen
zo diep vertakt zijn in je ziel
dat ze de zere plekken
kunnen overgroeien.*

Overleden

Opgenomen in de vreugde van de Heer:

Op 18 augustus 2013 overleed in Zaltbommel Jeanne van Gennip, echtgenote van Gerard de Jong. Jeanne werd op 2 augustus 1936 in Tilburg geboren.

Op vrijdag 23 augustus vond haar uitvaart plaats in de Sint-Martinuskerk en legden wij haar te rusten op de RK begraafplaats aan de De Virieusingel.

In Tiel overleed op 25 augustus 2013 Marianne Verbeek, weduwe van Gerard ter Bruggen. Zij werd op 15 september 1926 geboren te Haarlem.

Op zaterdag 31 augustus namen we afscheid van haar in de Sint-Martinuskerk en brachten haar naar haar laatste rustplaats op de RK begraafplaats aan de De Virieusingel.

Nellie Schepers overleed op 5 september 2013 in Zaltbommel. Zij werd op 4 februari 1933 te Heel en Panheel geboren en was weduwe van Jan Custers.

Op woensdag 11 september was haar uitvaart in de Sint-Martinuskerk. De crematie had plaats in Rosmalen.

Op 1 oktober 2013 overleed in 's Hertogenbosch Leny den Otter. Zij was de echtgenote van Piet Rooijackers.

Leny werd op 26 januari 1945 in Vught geboren.

Op dinsdag 8 oktober was haar uitvaart in de Sint-Martinuskerk. De crematie had plaats in Rosmalen.

Bijzondere vieringen

De maandelijkse seniorenvieringen zijn op 6 november en 4 december om 14.30 uur in het parochiecentrum. Na afloop is er een gezellig samenzijn.

In de zaal van zorghuis 'De Wielewaal' is op dinsdag 15 oktober en 19 november om 16.00 uur een eucharistieviering.

Onder de verantwoordelijkheid van de Raad van Kerken is er in de zaal van zorghuis 'De Wielewaal' een weeksluiting op vrijdag 11 en 25 oktober en op 8 en 22 november. Telkens om 19.00 uur. Na afloop is er een gezellig samenzijn met koffie.

Vanaf 1 december (het begin van het nieuwe kerkelijk jaar) zullen deze weeksluitingen wekelijks gaan plaatsvinden.

Op zondag 10 november zijn er doopvieringen.

In de maand oktober bidden we elke woensdagavond in de kerk om 19.00 uur de Rozenkrans voor de vrede en de eenheid onder de christenen.

Op zaterdag 2 november (Allerzielen) is er om 19.00 uur een speciale eucharistieviering met zang van Cantare. We zullen dan van iedereen die tussen 2 november 2012 en 1 november 2013 is overleden de naam noemen en voor hen een kaars ontsteken.

Op zondag 3 november om 15.00 uur is er op het Kerkhof aan de De Virieusingel een dienst, waarbij wij de overledenen van het afgelopen jaar zullen gedenken.

Op zaterdagavond 9 november om 19.00 uur zal deken M. Dorssers het Vormsel toedienen aan meisjes en jongens uit Rossum en Zaltbommel. Wij hopen dat vele parochianen hierbij aanwezig zijn.

Herhaalde oproep! Vormsel!

De voorbereidingen zijn inmiddels gestart, maar als je nog mee wilt doen met de vormselvoorbereidingen en het vormsel op 9 november, meld je dan snel aan bij: elsguesselink@gmail.com of 0418 - 661619

Gedoopt

Door het sacrament van het Doopsel zijn op 21 september lid geworden van onze geloofsgemeenschap: Denya, Treyan en Elyin van Meeteren, geboren op 1 oktober 2012, dochter en zoons van Larren en Sandy van Meeteren, Klipperstraat 38, Zaltbommel.

Op 27 september: Megan Hermans, geboren op 12 augustus 2012, dochter van Ilya en Eveline Hermans.

Huwelijk

Getrouwd zijn op 27 september Ilya Hermans en Eveline Sijmons, Kersenbogerd 39, 5328 GW Rossum

Ouderavond aanmelden Eerste Communie

De voorbereiding van de Eerste Communie 2014 start met een ouderavond. Op deze avond kunt u uw kind opgeven voor de Eerste Communie (en voor het Doopsel, als uw zoon of dochter nog niet gedoopt is).

U krijgt dan informatie over het sacrament van de eucharistie, waar de kinderen door hun communie voor het eerst aan deelnemen, en informatie over de gang van zaken rondom de Eerste Communie.

Een deel van de voorbereiding gebeurt thuis. De kinderen lezen, tekenen en kleuren in een werkboek en u als ouders helpt hen daarbij of leest hen voor. En er zijn bijeenkomsten in het parochiecentrum voor de kinderen, voor de ouders en voor de kinderen met hun ouders gezamenlijk.

Er is in onze parochie geen werkgroep die al het werk rond de Eerste Communie uitvoert. Sinds een paar jaar nemen ouders taken rond uitvoering en organisatie op zich. Ze krijgen daarbij wel alle steun die nodig is. Op deze manier raakt u betrokken bij de voorbereidingen op de eerste Communie.

U bent van harte welkom in het parochiecentrum, Oliestraat 26, Zaltbommel op 12 December 2013 om 20.00 uur.

De Eerste Communieviering is op 25 mei 2014 en de kinderen die meedoen zitten meestal in groep 4.

Graag tot ziens,

*Pastor Bertus Bus
Christien ter Linde
Karin van Benschop
(0418 - 51 66 34)*

1ecommuniezbg@gmail.com

Gerarduskalender

De overbekende Gerarduskalender voor het jaar 2014 is er weer. Uitgebracht door klooster Wittem, met als motto: 'elke dag een beetje spirit'. Met aan de voorzijde een spreuk die opbeurt of aanzet tot nadenken. En aan de achterzijde gedichten, bezinningsteksten, grapjes en anekdotes.

De prijs is € 6,50.

Deze kalender is te koop bij:
mevrouw L. van Iersel- van de Wiel
Fazantstraat 24
5301 SC Zaltbommel
tel. 0418 - 513648

Kijk voor uitgebreide informatie over vieringen op onze website.
Ook de misintenties staan keurig vermeld!
www.katholiekbommelerwaard.nl

Meditatieve vieringen

Voortaan zal op de eerste zondagmorgen van de maand, wanneer er namelijk geen eucharistieviering in de Sint-Martinuskerk plaatsvindt, een meditatieve viering plaatsvinden, verzorgd door de speciale werkgroep.

De eerste zondag van oktober is dat nog niet mogelijk. Maar vanaf zondagmorgen 3 november om 11.00 uur beginnen we weer met de maandelijkse vieringen.

Zoals altijd, met het algemene motto: *"Op Adem komen"*

We hebben opnieuw gekozen voor een samenhangende reeks thema's per seizoen. Deze keer zijn ze ontleend aan Maria de Groot, een bekende spirituele dichteres. Het eerste thema is: 'Roeping'.

Voor eventuele verdere vragen: mail of bel:

Erik Können,
kon-wool@xs4all.nl
tel. 06 - 502 343 18

Vincent Krah
vincent-krah@hotmail.com
tel. 0418 - 513693

Oktobermaand - Rozenkransmaand

De maand oktober wordt van oudsher ook wel de Rozenkransmaand genoemd. In deze maand is er bijzondere devotie tot de H. Maagd Maria. Tijdens het bidden van het gebedsnoer worden de zogeheten Blijde, Droevige, en Glorievolle Geheimen overwogen, een korte samenvatting van het levensverhaal van Jezus en Maria. Paus Johannes Paulus II heeft daar de Geheimen van het Licht aan toegevoegd.

Reeds in de Middeleeuwen werd de rozenkrans gebeden in de kloosters. Het was met name de H. Dominicus (1170 - 1221), stichter van de Dominicanen, die dit gebed bevorderde, nadat Maria aan hem verschenen was. In de 14e en 15e eeuw raakte het rozenkransgebed ook buiten de kloosters bij leken bekend. Vooral door toedoen van de Dominicanen, de Jezùieten en Rozenkransbroederschappen, waarvan de meest bekende in 1475 in Keulen werd opgericht, is zij over de hele wereld verspreid.

Dat de oktobermaand de Rozenkransmaand is heeft te maken met het feit dat de RK-kerk jaarlijks op 7 okt. het feest van O.L.V. Van de Rozenkrans viert. Het was de dominicaner paus Pius V die dit feest instelde ter nagedachtenis aan de overwinning op de Turkse vloot op die datum in 1571.

La Petite Messe Solennelle

Martinuskerk Zaltbommel

"Mijn laatste zonde", zo omschreef de Italiaans/Franse componist Gioachino Rossini de plechtige korte mis die hij een paar jaar voor zijn dood schreef. Aanvankelijk was die geschreven voor twaalf zangers, harmonium en piano, pas na zijn dood werd hij uitgevoerd door een vierstemmig koor.

Rossini - vooral bekend om zijn wereldlijke opera's - was duidelijk bezig met de eindigheid van zijn leven. Zijn Petite Messe Solennelle is dan ook een heel persoonlijk religieus werk, dat - zoals hij zelf zegt - recht uit het hart komt en waarin hij als in een gebed zijn geloof wil belijden.

De teksten komen uit de vaste gezangen van de liturgie maar een oplettend luisteraar zal bemerken dat het 'Amen' (zo is het, ik ben het er mee eens) een heel belangrijke rol speelt. Na het Amen op het einde van de geloofsbelijdenis klinkt nogmaals 'Et resurrexit', 'Hij is opgestaan' met daarna bijna als een schreeuw 'Credo', Ik geloof.

Ondanks dat het werk gezongen wordt door vierstemmig koor ademt het een sfeer uit die kenmerkend is voor veel Franse muziek, breekbaar en fijngevoelig.

Op zaterdag 9 november om 20.00 uur zal het Bommelerwaards koor KZM-Belcanto het werk ten gehore brengen onder leiding van dirigent Corné Mooibroek, diverse solisten en begeleid door harmonium en piano. Toegang 15 Euro.

Meer informatie is te vinden op:

www.kzm-belcanto.nl

Mirjam Duijts-As

KONINKLIJK ZALTBOMMELS MANNENKOOR - BELCANTO
GEMENGD KOOR

Petite Messe Solennelle
ROSSINI

<i>Sopraan</i>	Elma van den Dool
<i>Alt</i>	Jakobijn Wallis
<i>Tenor</i>	Deniz Yilmaz
<i>Bas</i>	Palle Fuhr Jørgensen
<i>Piano</i>	Jan Gruithuyzen
<i>Harmonium</i>	Jacques van den Dool
<i>Dirigent</i>	Corné Mooibroek

Toegang €15,-. Kaarten verkrijgbaar bij: www.kzm-belcanto.nl,
Boekhandel Kaasjager, Boschstraat Zaltbommel en voor aanvang van het concert.

ZATERDAG 9 NOVEMBER 20.00 UUR
St. Martinuskerk, Oliestraat Zaltbommel

Franciscusfeest 6 oktober

Een volle parkeerplaats en een grote verzameling blinkende tweewielers maken duidelijk dat er iets aan de hand is in de Sint-Martinuskerk van Kerkdriel. Het is het begin van een nieuwe traditie: het Franciscusfeest.

Dit jaar is het nog bescheiden gevierd met een feestelijke Eucharistieviering met het hele pastorale team. Volgende jaren zullen wellicht uitgebreider worden ingevuld.

Na de feestelijke viering, die muzikaal werd opgeluisterd door leden van de koren Cantare en Pro Musica, bleek het parochiezaaltje te klein om alle mensen te herbergen. De koffie en het bijbehorende lekkers lieten zich goed smaken.

Meer foto's op onze website:

www.katholiekbommelerwaard.nl

Hoi Kids

Misschien hebben jullie wel eens het bijbelverhaal gehoord over Zacheüs. Het is te lezen in de (kinder)bijbel bij Lucas 19; 1-10.

Op een dag kwam Jezus Jericho binnen. De mensen uit die stad liepen allemaal de straat op om Jezus te kunnen zien. In Jericho woonde een man, zijn naam was Zacheüs. Weten jullie wat Zacheüs voor werk deed? Zacheüs was tollenaar.

Een tollenaar moest geld of graan van de mensen vragen, geld voor allerlei dingen, misschien wel tol om over de weg te mogen lopen, of misschien belasting voor hun huizen of hun land.

Dus een tollenaar was niet zo'n geliefd beroep, want die mensen verdienden hun geld door iets af te nemen van de mensen uit de stad. De mensen vonden hem niet leuk en niet eerlijk en ze waren helemaal niet blij met Zacheüs. Want Zacheüs vroeg zelfs nog meer dan nodig was, en dat hield hij zelf! De mensen vonden Zacheüs een heel gemene man.

Maar toen Jezus in Jericho kwam wilde iedereen Jezus zien, iedereen... dus ook Zacheüs. De mensen liepen door de straten op zoek naar een goed plekje. Zacheüs was maar klein en hij rende hard voor de mensen uit om te zorgen dat hij het beste plekje vond en hij klom vlug in een vijgenboom. Hij hoopte dat hij Jezus zou kunnen zien als Hij voorbij kwam lopen. Dat had Zacheüs goed bedacht, want Jezus kwam er inderdaad langs. Jezus bleef bij de boom staan, Hij keek naar boven en zei tegen Zacheüs: "Zacheüs kom vlug naar beneden, want Ik wil nu bij jou in jouw huis op bezoek komen".

En wat denken jullie... zou Zacheüs zich verstoppen, zou hij in die boom blijven zitten? Nee, Zacheüs klom vlug naar beneden en hij nam Jezus mee naar zijn huis.

De mensen uit Jericho mopperden en ze zeiden tegen elkaar: "Jezus is bij een zondig man naar binnengegaan". Ze waren boos en verontwaardigd dat Jezus bij zo'n slechte man als Zacheüs wilde zijn, maar niet bij hen langs kwam.

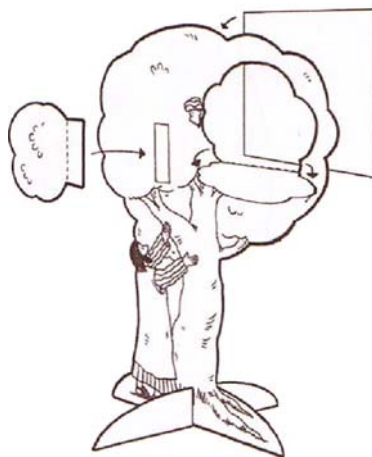
Zacheüs had veel geld en graan van de mensen afgenomen, maar kreeg hierover spijt. Nu zei Zacheüs tegen Jezus: "Ik zal de helft van alles wat ik bezit aan de arme mensen geven en als ik van iemand teveel afgenomen heb zal ik hem viermaal zoveel teruggeven"! Jezus zei daarop dat Zacheüs gered zou zijn!

En weten jullie waarom Jezus juist bij Zacheüs naar binnenging? Jezus ging juist bij hem naar binnen, omdat Hij is gekomen om de mensen die op het verkeerde pad gaan te zoeken en te redden. Deze mensen hebben Jezus juist nodig!

Nou... dat zijn dus ook mensen zoals Zacheüs. Zacheüs was volgens de mensen een gemene en hebberige man totdat Jezus bij hem binnenkam. Toen werd Zacheüs gered, en Zacheüs veranderde!

Misschien kennen jullie ook wel mensen, waarover slecht wordt gesproken. In de kranten wordt er ook vaak over geschreven. Maar ook wij allemaal gedragen ons niet altijd eerlijk! Ook jaloezie; liegen; pesten en roddelen zijn gemeen!

Op de kinderpagina kunnen jullie een knutselwerkje vinden over Zacheüs. Hierbij kun je ook opschrijven welk gedrag van jezelf niet leuk is, en hoe je dit wilt veranderen.

Kijk ook naar de speciale kids-pagina op onze website:

www.katholiekbommelerwaard.nl/kids

Willibrorduskerk Ammerzoden

60 Jaar

Martinuskerk Veldriel

